21/02/2019

ΓΙΑΝΝΕΝΑ 106 χρόνια ΕΛΕΥΘΕΡΑ: Ο ήρωας Ανδρέας Ζυγομαλάς (βίντεο)

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ανδρέας Ζυγομαλάς (1890 -1914), ήταν το μοναδικό παιδί του Αντωνίου Ζυγομαλά, βουλευτή Αττικοβοιωτίας και Υπουργού Παιδείας, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών και της Λουκίας Μπαλάνου, απογόνου της γνωστής γιαννιώτικης οικογένειας. Σπούδασε και αρίστευσε στις νομικές επιστήμες.

Αμέσως μετά τις σπουδές του, υπηρέτησε τη στρατιωτική θητεία του ασκώντας, συν τοις άλλοις, καθήκοντα διερμηνέα. Από μικρή ηλικία μιλούσε απταίστως τρεις ξένες γλώσσες. Ενώ είχε εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία άρχισε ο Βαλκανικός Πόλεμος του 1912-13. Εθελοντής, πλέον, φόρεσε και πάλι τη στρατιωτική στολή και κατατάχτηκε στο 2ο Σύνταγμα Πεδινού Πυροβολικού. Έφυγε, αμέσως, για την πρώτη γραμμή του μετώπου προς απελευθέρωση των υπόδουλων ελληνικών εδαφών. Στην αρχή βρέθηκε στη Μακεδονία. Γρήγορα, όμως, ήλθε στην Ήπειρο, τόπο καταγωγής της μητέρας του. Ζήτησε μάλιστα να σταλεί στο Μπιζάνι, όπου ήταν το βασικό μέτωπο με τον εχθρό. Ο ηρωισμός του

αφήνει έκπληκτους τους ανωτέρους του. Εκεί του δόθηκε «επ’ ανδραγαθεία» ο βαθμός του ανθυπολοχαγού.

Στην τελική επίθεση είναι αυτός που με την ομάδα του καταλαμβάνει το ύψωμα του Μπιζανίου. Του παραδίδεται «τιμής ένεκεν» η κομματιασμένη τουρκική σημαία, η οποία μαζί με τα όπλα του, τις στολές του και τα λάφυρα εκτίθενται στο Μουσείο Ζυγομαλά, στον Αυλώνα Αττικής.Όταν τελείωσε ο νικηφόρος πόλεμος του 1912-13 ο Ανδρέας Ζυγομαλάς έστειλε τα παράσημα στους γονείς του και έμεινε για να συνεχίσει, τη φορά αυτή, τον αγώνα αυτονομίας της Βορείου Ηπείρου. Με γράμμα προς τη μητέρα του τής ανήγγειλε την απόφαση να οργανώσει δική του ομάδα, υποβάλλοντας ταυτοχρόνως στον πατέρα του την παράκληση να στρατολογήσει παλληκάρια και να του στείλει χρήματα. Ενώ ο Αντώνιος Ζυγομαλάς είχε αρχίσει τις ενέργειες για την αποστολή ανδρών στη Βόρειο Ήπειρο, φτάνει το θλιβερό μήνυμα του θανάτου του παιδιού του. Το τηλεγράφημα έγραφε: «Ο Ανδρέας Ζυγομαλάς έπεσε σε ενέδρα του εχθρού και βρέθηκε αποκεφαλισμένος στη Νίβιτσα της Βορ. Ηπείρου».

Ήταν η 31η Ιουλίου 1914. Το γραφείο, η στολή, η σέλα του αλόγου του, το όπλο, τα ξίφη και η σημαία που σκέπασε τη σορό του στο Αργυρόκαστρο (31/7/1914), όπως εκτίθενται στο «Μουσείο Ζυγομαλά» στον Αυλώνα Αττικής υπάρχει μία μεγάλων διαστάσεων ελληνική σημαία. Η σημαία αυτή ράφτηκε μέσα σε ένα βράδυ από νέες κοπέλες του Αργυροκάστρου για να σκεπάσει τη σορό του Ανδρέα Ζυγομαλά, που στις 31.7.1914 έπεσε μαχόμενος στη Νίβιτσα των Αγ. Σαράντα στον αυτονομιακό αγώνα της Βορείου Ηπείρου.Σε φάκελο του αρχείου του βρέθηκε, επίσης, τοπογραφικό σκαρίφημα, σχεδιασμένο από τον ίδιο. Αποτυπώνεται σε αυτό η περιοχή από το Χάνι Τερόβου (τότε Χάνι Σεφήμ Βέη) μέχρι το Χάνι Κανέτας. Στο σκαρίφημα οριοθετούνται στο χώρο όλες οι ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις που δραστηριοποιούνταν στην περιοχή με τα ονόματα των διοικητών τους. Στο πίσω μέρος του σκαριφήματος αναγράφεται: «Πολιορκία Ιωαννίνων 20 – 30 .12.12».

Σε άλλο φάκελο βρέθηκαν δύο επιστολές προς τους γονείς του. Η πρώτη φέρει ημερομηνία 15.12.1912 και η δεύτερη 16.12.1912. Και οι δύο γράφτηκαν στη Μανωλιάσσα. Η δεύτερη επιστολή έχει ιδιαίτερη αξία, γιατί δίνει σημαντικές

πληροφορίες για την ψυχολογία και τη δράση του τουρκικού στρατού, ενώ ταυτοχρόνως περιγράφει δικές του προσωπικές στιγμές.Τέλος, ανάμεσα σε έναν τεράστιο όγκο εγγράφων βρέθηκαν δύο κείμενα οργανώσεων αποδήμων Ηπειρωτών. Το πρώτο είναι η επιστολή της Ηπειρωτικής Αδελφότητας Αθηνών με ημερομηνία 11.8.1914 προς το Δημοτικό Συμβούλιο της Αθήνας για απόδοση τιμών προς τον ήρωα. Το δεύτερο είναι συλλυπητήριο ψήφισμα της Ενώσεως Ηπειρωτικών Σωματείων Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων με ημερομηνία 4.8.1914, ημέρα της κηδείας του. Και στα δύο αυτά έγγραφα διακρίνεται η μεγάλη εκτίμηση, που έτρεφαν οι απανταχού Ηπειρώτες προς το συγκεκριμένο πρόσωπο.

Ο συγγραφέας και φιλόλογος καθηγητής κος Λεωνίδας Πυργάρης (βίντεο) παρουσιάζει με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο, με παραστατικότητα και ζωντάνια, τη ζωή και τα κατορθώματα του ήρωα-Μπιζανομάχου, Ανδρέα Ζυγομαλά!

ΠΗΓΗ: epirusgate.blogspot.com